

Omzendbrief met betrekking tot de toelating en erkenning voor hoevezuivelproducenten en het gebruik van de autocontrolegidsen

Referentie	PCCB/S3/ NDZ /1136184	Datum	24/01/2025
Huidige versie	4.1 0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Toelating, erkenning, autocontrolegids, hoevezuivel		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
De Zutter Nathalie, attaché	Lefevre Vicky Beullens Katrien , directeur-generaal a.i.

1 Doel

~~Elke exploitant van een levensmiddelenbedrijf is volgens de geldende Europese en nationale wetgeving verplicht om zich bij de bevoegde autoriteit (meer concreet is deze bevoegde overheid het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen; FAVV) te laten registreren. Naast registratie is voor bepaalde levensmiddelenbedrijven bovendien een voorafgaandelijke toelating of erkenning verplicht.~~

Deze omzendbrief ~~heeft als doel duidelijkheid te verschaffen over~~[verduidelijkt de voorwaarden die bepalen of](#)[wanneer](#) een hoevezuivelproducent ~~over~~ een toelating of een erkenning [bij het FAVV dient te beschikken](#)[nodig heeft](#). [Daarnaast geeft deze omzendbrief aan](#) ~~Tevens wordt het toepassingsgebied van de~~[welke](#) autocontrolegidsen voor de zuivelsector ~~kort toegelicht~~[van toepassing zijn](#).

~~Opgelet: er bestaat ook gewestelijke wetgeving betreffende hoeveproducten.~~

2 Toepassingsgebied

Operatoren die melk produceren en deze op het landbouwbedrijf verwerken tot zuivelproducten die ze in de handel brengen.

3 Referenties

3.1 Wetgeving

Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden;

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne;

Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende de vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong;

Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen;

Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne;

Ministerieel besluit van 8 augustus 2008 tot vaststelling van de bijzondere modaliteiten voor een melding met het oog op registratie of een aanvraag voor toelating en/of erkenning bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

3.2 Andere

G-002: Gids autocontrolesysteem zuivelindustrie;

G-007: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem voor de detailhandel in voedingswaren;

G-023: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem in de Horecasector;

G-034: Autocontrolelegids voor de productie en verkoop van zuivelproducten op het landbouwbedrijf;

G-044: Generieke autocontrolelegids voor de B2C-sector;

FAQ – Gids autocontrolesysteem zuivelindustrie.

4 Definities en afkortingen

ACT: Plaats - Activiteit - Product ; deze combinatie definieert de activiteit, uitgevoerd door de operator, aan de hand van:

- de plaats (bijv. PL42 – Landbouwbedrijf)
- de aard van de activiteit (bijv. AC28 – Houden)
- het product (bijv. PR109 – Schapen en geiten)

Elke ACT heeft een specifieke omschrijving. De ACT's zijn opgenomen in de activiteitenlijst van het FAVV die terug te vinden is op de website van het FAVV: www.favv.be > Thema's > Starters > ... Of ga rechtstreeks naar: > [Activiteitenlijst FAVV en Activiteitenfiches](#) > [Activiteitenfiches](#);

B2B: business to business; levering door de operator aan een andere operator;

B2C: business to consumer; levering door de operator rechtstreeks aan de consument;

FAVV: het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

HP-nummer: nummer van de vorm HP xxxx, dat door het FAVV toegekend wordt aan **elke** erkende of toegelaten hoevezuivelproducenten ~~en aan de hoevezuivelproducenten met toelating~~;

KB: koninklijk besluit;

LCE: lokale controle-eenheid.

5 Toelichting bij de toelating en erkenning voor hoevezuivelproducenten

Een hoevezuivelproducent is ~~per definitie~~ een operator die op zijn landbouwbedrijf melk produceert, deze tot zuivelproducten verwerkt en daarna in de handel brengt. Hierdoor is elke hoevezuivelproducent gebonden aan alle onderstaande puntenregels.

5.1 Houden van dieren

Om hoevezuivelproducent te zijn, dient de operator melk te verwerken die op het eigen landbouwbedrijf¹ geproduceerd werd. Daarom dient elke hoevezuivelproducent, ongeacht een toelating of erkenning vereist is, **minstens één** van de volgende ACT's uit te oefenen en te **registreren** bij het FAVV:

- ACT 050 Boerderij – runderen
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC28 – Houden ; PR41 – Runderen (behalve vetmesten kalveren)
- ACT 052 Paardenhouder
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC28 – Houden ; PR156 – Eenhoevigen
- ACT 057 Boerderij – schapen en geiten
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC28 – Houden ; PR109 – Schapen en geiten

5.2 Productie van rauwe melk

Productie-Producteren van rauwe melk is een tweede minimumvereiste ~~voor~~ waaraan elke hoevezuivelproducent moet voldoen. Deze activiteit moet worden **geregistreerd** bij het FAVV onder de vorm van ACT Boerderij – melkproductie (PL42 – Landbouwbedrijf ; AC64 – Productie ; PR85 – Rauwe melk). Dit is een gevolgactiviteit van punt 5.1.

Daarnaast is aankoop van melk (onafhankelijk van de diersoort) bij ~~een~~ andere bedrijven^f eveneens toegelaten, op voorwaarde dat op jaarbasis de totale hoeveelheid (in liters) aangekochte melk, ~~steeds~~ lager ligt dan de hoeveelheid (aantal liters) melk, geproduceerd in het eigen landbouwbedrijf¹. Bij aankoop van melk

~~Enkel wanneer de producent rauwe melk aankoopt van andere diersoorten dan deze die hij zelf houdt voor de productie van melk,~~ is de aangifte van minstens één van de volgende twee activiteiten hieronder en de aanvraag van de bijhorende toelating noodzakelijk:

- ACT 098 Koper rauwe melk van koe
PL2 – Koper van melk ; AC4 – Kopen bij een producent ; PR87 – Melk van koeien
Deze ACT is gekoppeld aan een toelating 4.1 – Koper van melk afkomstig van koeien
- ACT 099 Koper rauwe melk anders dan koe

¹Onder "eigen landbouwbedrijf" wordt verstaan dat het houden van dieren en de productie en verwerking van de melk op hetzelfde adres of in elkaars onmiddellijke nabijheid plaatsvinden. Deze activiteiten kunnen mogelijks onder een verschillend ondernemingsnummer vallen, maar behoren in principe wel tot één (familie)bedrijf of een kleine groep van maximaal 3 producenten.

PL2 – Koper van melk ; AC4 – Kopen bij een producent ; PR86 – Melk van melkgevende dieren andere dan koeien
Deze ACT is gekoppeld aan een toelating 4.2 – Koper van melk afkomstig van melkgevende dieren andere dan koeien

5.3 Productie en in de handel brengen van hoevezuivel

5.3.1 Toelating of erkenning

Afhankelijk van de afzetmarkt moeten hoevezuivelproducenten voor 'de verwerking van melk op het bedrijf' ofwel over een toelating ofwel over een erkenning beschikken:

- Toelating 4.3 – Inrichtingen waar melk wordt verwerkt op het bedrijf
- Erkenning 4.1 – Melkinrichtingen

Indien alle producten rechtstreeks aan de eindverbruiker verkocht worden (B2C), dient de operator ~~enkel~~ over een **toelating 4.3** te beschikken. Deze verkoop kan zowel van ambulante als niet-ambulante aard zijn.

Indien de operator ook aan andere operatoren wil verkopen (B2B), kan diezelfde toelating volstaan ~~indien de B2B-activiteit marginaal, lokaal en beperkt is~~ of ~~het~~ kan ~~het vereist nodig~~ zijn ~~om~~ over een erkenning te beschikken. ~~Het artikel 25 van het koninklijk besluit van 13 juli 2014 definieert wanneer d~~De levering van levensmiddelen van dierlijke oorsprong van een detailhandelszaak aan andere detailhandelszaken ~~wordt in de volgende gevallen~~ beschouwd ~~wordt~~ als een ~~marginale, lokale, marginale~~ en beperkte activiteit². ~~Hiervoor volstaat een toelating 4.3 en dus wanneer een toelating volstaat en wanneer een erkenning nodig is:~~

- Indien de B2B-handel zich beperkt tot 30% van de jaaromzet, gelinkt aan de verkoop van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, met levering aan ~~andere~~ detailhandelszaken die zich binnen een straal van 80 km³ bevinden, ~~of, volstaat een toelating 4.3.~~
- Indien de B2B-handel zich niet beperkt tot 30% van de jaaromzet, gelinkt aan de verkoop van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, maar de levering maximaal twee detailhandelszaken betreft, die gevestigd zijn binnen een straal van 80 km³ en tot dezelfde operator behoren als deze die levert, ~~volstaat een toelating 4.3.~~

Opgelet: in de bevoorradede detailhandelszaken mogen de levensmiddelen van dierlijke oorsprong enkel ter plaatse en aan de eindverbruiker worden geleverd of verkocht.

De vier ACT's die onder deze toelating 4.3 vallen, zijn:

- ACT [322](#) Boerderij – hoevezuivel rauwe melk koe
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR143 – Zuivelproducten op basis van rauwe koemelk
- ACT [324](#) Boerderij – hoevezuivel melk koe
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR145 – Zuivelproducten op basis van koemelk
- ACT [325](#) Boerderij – hoevezuivel melk ander dier dan koe
PL42 – Landbouwbedrijf ; AC42 – Vervaardiging voor directe verkoop ; PR144 – Zuivelproducten op basis van melk van andere dieren dan koeien
- ACT [323](#) Boerderij – hoevezuivel rauwe melk ander dier dan koe

² Zie ook het document "Richtsnoer bij de implementatie van het koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne", dat terug te vinden is op de website van het FAVV (<https://favv-afscab.be/nl/hygienewetgeving> > <http://www.favv.be/wetgeving/hygiene/levensmiddelen/>), waarin de voorwaarden voor lokale, marginale en beperkte activiteit op nationaal grondgebied en in de buurlanden worden verduidelijkt.

³ [Voor inrichtingen gesitueerd in een geografische zone met specifieke of natuurlijke beperkingen zoals bepaald door de regionale wetgeving, wordt de straal van 80 km uitgebreid tot 200 km.](#)

Alle andere vormen van B2B-handel (andere dan de punten hierboven waarvoor een toelating 4.3 volstaat), ~~zoals waaronder de~~ levering aan erkende inrichtingen, ~~levering aan operatoren die zich op meer dan 80 km van het landbouwbedrijf bevinden, levering aan operatoren waarbij de grens van 30% van de omzet wordt overschreden en deze levering niet beperkt is tot twee eigen detailhandelszaken,~~vereisen een **erkenning 4.1**. De ACT die onder deze erkenning 4.1 valt, is:

- o ACT 094 Melkinrichting
PL43 – Fabrikant ; AC40 – Vervaardiging of (opnieuw) onmiddellijk verpakken ; PR141 – Zuivelproducten

5.3.2 Aansluitende activiteit als detailhandel

- Hoevezuivelproducenten ~~die onder de met een~~ toelating 4.3 ~~werken en die een winkel hebben waar uitsluitend de hun~~ eigen (= zelf vervaardigde) producten ~~verkocht verkopen worden~~, moeten hiervoor geen toelating 1.1 voor detailhandel hebben. De ambulante verkoop van eigen producten is eveneens impliciet aan de toelating 4.3. Wanneer de operator ~~naast de eigen producten nog~~ andere producten ~~wil wenst te verkopen verkoopt (al dan niet ambulant) in zijn winkel~~, moet hij wel een **toelating 1.1** hebben:

- o ACT 376 Detailhandel
PL29 – Detailhandelaar ; AC96 – Niet-ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- ~~o ACT Detailhandel met verwerking
PL29 – Detailhandelaar ; AC68 – Productie en niet ambulante detailhandel ;
PR52 – Levensmiddelen~~
- o ACT 377 Ambulante detailhandel (levensmiddelen < 3 maanden)
~~—~~ PL29 – Detailhandelaar ; AC94 – Ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- o ...

- Hoevezuivelproducenten met een erkenning 4.1 ~~die hun eigen (= zelf vervaardigde) producten verkopen zuivelproducten ter plaatse verkopen~~, moeten hiervoor geen enkel over een toelating 1.1 voor detailhandel hebben. ~~beschikken indien zij voor de rechtstreekse verkoop aan de consument van de eigen producten en/of andere producten een speciaal daarvoor voorziene infrastructuur of specifieke inrichting hebben~~ Wanneer de operator andere producten ter plaatse verkoopt, moet hij wel een toelating 1.1 hebben:

- o ACT 376 Detailhandel
PL29 – Detailhandelaar ; AC96 – Niet-ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- o ...

Indien verkoop van eigen/andere producten buiten de vestigingseenheid (bijv. (jaar)markt, kermis, ...):

- o ACT 377 Ambulante detailhandel (levensmiddelen < 3 maanden)
PL29 – Detailhandelaar ; AC94 – Ambulante detailhandel ; PR52 – Levensmiddelen
- o ...

5.3.3 Aansluitende activiteit als beheerder van een distributieautomaat

- Verkoop aan de eindconsument via een distributieautomaat is impliciet aan Hoevezuivelproducenten met een een toelating 4.3 die beschikken over een

~~automaat, vallen onder hun eigen activiteit (PL42—AC42—PR142/143/144/145)~~ indien aan bepaalde voorwaarden voldaan zijn is. Deze voorwaarden zijn terug te vinden in de activiteitenfiches op de website van het FAVV. Indien niet aan de voorwaarden niet wordt voldaan ~~zijn, moeten zij een~~ is een toelating 1.1 hebben nodig (*):

- o ACT 380 Beheerder van distributieautomaten
PL39 – Beheerder van distributieautomaten ; AC95 – Detailhandel als bijkomstige activiteit ; PR52 – Levensmiddelen

- Verkoop aan de eindconsument van eigen (= zelf vervaardigde producten) zuivelproducten via een distributieautomaat in de onmiddellijke nabijheid is impliciet aan Beschikken over een automaat is geen impliciete activiteit voor hoevezuivelproducenten met een een erkenning 4.1. In andere gevallen, is Zij moeten dus steeds een toelating 1.1 nodig hebben. (*):

- o ACT 380 Beheerder van distributieautomaten
PL39 – Beheerder van distributieautomaten ; AC95 – Detailhandel als bijkomstige activiteit ; PR52 – Levensmiddelen

(*) Bij sommige activiteiten zoals bijv. detailhandel is een distributie-automaat impliciet; lees hiervoor de activiteitenfiches.

5.3.4 Aansluitende activiteit voor horeca

- Operatoren die ~~tevens~~ een horeca-activiteit hebben moeten over de **toelating 1.1** beschikken:
 - o ACT 018 Eetgelegenheid
PL92 – Eetgelegenheid ; AC66 – Productie en distributie ; -PR152 – Maaltijden
 - o ACT 023 Ambulante eetgelegenheid
PL88 – Ambulant voertuig ; AC66 – Productie en distributie ; PR152 – Maaltijden

5.4 HP-nummer

~~Alle~~ hoevezuivelproducenten met een erkenning of een toelating moeten beschikken over een HP-nummer ~~beschikken~~ als erkennings- of respectievelijk toelatingsnummer. ~~Indien er in het verleden een erkenning of een toelating werd gegeven zonder HP nummer, dan moet de operator het initiatief nemen om een HP nummer aan te vragen.~~

Erkennings- en toelatingsnummers worden toegekend door het FAVV.

Opmerking:

- Hoevezuivelproducenten met een erkenning moeten de in de handel gebrachte producten voorzien van een identificatiemerk dat bestaat uit een ovale omranding met in het bovenste deel BE of België, in het midden het erkenningsnummer van de producent (HP-nummer) en in het onderste deel EU⁴.
- Hoevezuivelproducenten met een toelating die hun toelatingsnummer (HP-nummer) op de verpakking willen aanbrengen, mogen dit enkel indien dit afgebeeld wordt op een andere manier dan een identificatiemerk (zoals hierboven beschreven). Het gebruik van een ovaal is toegelaten maar de vermeldingen “BE” en “EU⁴” mogen er niet opstaan.

6 Gebruik van de autocontroleguides

⁴ “EG” is nog toegelaten voor producten die vóór 01/01/2029 op de markt worden gebracht (zie: Geleegde verordening (EU) 2024/1141, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2024/1141/oj)

~~Deze-Volgende~~ autocontrole gidsen kunnen ~~toegepast~~ gebruikt worden voor de activiteit (hoeve)zuivelproducent (de specifieke B2C-gidsen zijn hier terug te vinden: www.favv.be > Thema's > Controles door het FAVV en interne controles door bedrijven > Interne controles door bedrijven > Generieke autocontrole gidsen in de sector business to consumer > Gidsen voor autocontrole in de sector B2C):

- G-002: Gids autocontrolesysteem zuivelindustrie.
- G-007: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem voor de detailhandel in voedingswaren.
- G-023: Gids voor de invoering van een autocontrolesysteem in de hHorecasector.
- G-034: Autocontrole gids voor de productie en verkoop van zuivelproducten op het landbouwbedrijf.
- G-044: Generieke autocontrole gids voor de B2C-sector.

De gids G-002 heeft in hoofdzaak betrekking op alle Belgische zuivelbedrijven ("conventionele zuivelfabrieken") die erkend zijn volgens het KB van 16/01/2006 ~~tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen~~ en is van toepassing op de hoevezuivelproducenten met erkenning die niet onder het toepassingsgebied van de gids G-034 vallen.

De gids G-034 heeft betrekking op alle landbouwbedrijven die op hun bedrijf melk produceren, de melk verwerken en zuivelproducten in de handel brengen, met uitzondering van de operatoren die 100% van hun productie B2B verkopen en die dus onder de gids G-002 vallen.

De gids G-044 is van toepassing op hoevezuivelproducenten met een toelating 4.3, ook als ~~kunnen~~ zij "marginaal, lokaal en beperkt~~beperkt en marginaal~~" leveren in een B2B-circuit.

Bovenop de activiteit als (hoeve)zuivelproducent waarvoor voorgaande gidsen (G-002, G-034 of G-044) geldig zijn, kan de operator eventueel ook nog een **detailhandel of horeca-activiteit** hebben. Voor deze twee specifieke activiteiten (detailhandel en horeca) kan er gebruik gemaakt worden van gidsen G-007, G-023 of G-044. Deze gidsen ~~moeten~~ worden in dat geval toegepast ~~worden~~ samen met de gidsen G-002, G-034 of G-044.

- De gidsen G-007 en G-044 hebben betrekking op hoevezuivelproducenten ~~met een toelating 4.3~~ die ~~al dan niet~~ naast eigen producten ook nog andere producten verkopen ~~in hun winkel, alsook op hoevezuivelproducenten met erkenning 4.1 die eigen en/of andere producten rechtstreeks verkopen aan de consument in een daarvoor speciaal voorziene infrastructuur of specifieke inrichting~~. De gidsen zijn enkel van toepassing voor het deel detailhandel.
- De gidsen G-023 en G-044 hebben betrekking op hoevezuivelproducenten die een horeca-activiteit uitoefenen.

Het gebruik van deze gidsen wordt verduidelijkt aan de hand van onderstaande tabel.

Hoevezuivelproducent met toelating 4.3	G-034 OF G-044
Hoevezuivelproducent met erkenning 4.1	In geval van minder dan 100% omzet zuivelproducten als B2B-handel: G-034
	In geval van 100% omzet zuivelproducten als B2B-handel: G-002
Conventionele zuivelfabriek	G-002
Hoevezuivelproducent met detailhandel (toelating 1.1)	G-007 OF G-044 voor hun detailhandel-activiteit
Hoevezuivelproducent met horeca-activiteit (toelating 1.1)	G-023 OF G-044 voor hun horeca-activiteit

7 Bijlagen

Bijlage 1: Beslissingsboom voor hoevezuivelproducenten om te bepalen of de operator over een toelating of een erkenning moet beschikken.

8 Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf*	Reden en omvang van de revisie
1.0	14/11/2013	Originele versie
2.0	22/10/2014	<ul style="list-style-type: none">- Publicatie van het KB van 13 juli 2014- Aanpassing aan terminologie gebruikt op de website
3.0	13/12/2017	<ul style="list-style-type: none">- Publicatie G-044- Wijziging toekenning HP-nummer- Herformuleren
4.0	18/05/2018	Toevoegen activiteiten en gebruik van gidsen
4.1	Datum van publicatie	<ul style="list-style-type: none">- Herformuleren- Aanpassing aanvraag activiteit 'koper van melk' (KB van 29 augustus 2021)- Aanpassing detailhandel impliciet bij erkenning 4.1